

Lotus sutra, compassie

Filosofische ontwikkeling

‘Ontwaken’

- In het Boeddhisme wordt de vrije positie of *Nirvana* niet zozeer verlichting genoemd, maar ‘ontwaken’.
- Je ‘ontwaakt’ aan de realiteit, de realiteit van verbondenheid en wederzijdse afhankelijkheid.
- Dit is niet alleen een positie van inzicht, maar heeft ook een duidelijke ethische, emotionele component. Positieve emoties of toestanden zoals liefdevolle vriendelijkheid, compassie, medevreugde en gelijkmoedigheid zijn de weg naar en ook de inhoud van ontwaken.

Brahmavihāra

- De vier onbegrensde toestanden, *brahmavihāra*, zijn liefdevolle vriendelijkheid, compassie, medevreugde en gelijkmoedigheid (*mettā, karuṇā, muditā, upekkhā*).
- In Nederland is Frits Koster actief als Boeddhistische leraar vanuit de Theravada-traditie. Hij integreert neurologische inzichten in zijn compassie-trainingen. In het fysiologie-gedeelte is dit ook beschreven.

Samsara en Nirvana

- In het klassieke Boeddhisme is er een grote nadruk op het verkrijgen van bevrijdend inzicht en het je losmaken van de cyclus van lijden.
- *Nirvana* betekent uitdoven: uitdoven van begeerte, boosheid en verwarring, uitdoven van het vastgrijpen.
- Vaak wordt dit echter ook gekoppeld aan de dood van een ontwaakte meester: het doodgaan is het ultieme uitdoven.
- Dit leidt tot een idee dat *samsara*, de doorgaande cyclus en het lijden 'hier' zijn, en *nirvana* en vrijheid 'daar' zijn. Ook komt/is er een nadruk op het doorbreken van de cyclus en niet meer terugkeren in een volgend leven.

Klassiek Boeddhisme- Mahāyāna

- In Mahāyāna is er een verschuiving: ‘verschijnselen en fenomenen’ (dat zijn wij dus ook) krijgen vorm onder invloed van oorzaken en omstandigheden. Tegelijk is er een leegte of vrijheid die daarin aanwezig is. ‘Vorm en leegte’.
- De positie van samsara en nirvana zijn niet gescheiden: vrijheid is niet om uit de cyclus te raken, maar om in de cyclus vrijheid te vinden.
- Vrijheid in de cyclus vind je door te verschuiven van het persoonlijke standpunt naar ‘onderdeel zijn van het levensweb’.
- Ideaal is niet om zelf vrijheid te vinden, maar om te ontwaken om zo anderen te kunnen helpen.

Lotus-sutra

- *Saddharma Puṇḍarīka Sūtra*, 'Sūtra on the White Lotus of the True Dharma
- Compositie in stadia, tussen 100 v. Chr. en 100 - 150 n. Chr.
- Eén van de meest invloedrijke sutra's in het Boeddhisme.
- Bij de ontwikkeling van klassiek Boeddhisme naar Mahāyāna ontstaan verschillende wegen; de weg van de Arhat (wijze uit het klassiek Boeddhisme), de weg van de Pratyeka-Boeddha (de 'eenzame' Boeddha), de weg van de Bodhisattva.
- De Lotussutra leert: één voertuig, en vele vaardige middelen/vaardig handelen.

Universaliseren van concepten

- De Lotus Sutra wordt gepresenteerd als de diepste lering, de diepste waarheid, die de eerder gepresenteerde leringen omvat. Ook is er een uitbreiding en verruiming van het beeld van de Boeddha, en ook is er verbreding in de visie wie in staat is om verlichting of vrijheid te bereiken. In eerdere visies was het niet voor iedereen mogelijk om vrijheid te vinden.
- Boeddha-lichamen
 - Nirmāṇakāya, fysieke lichaam van de Boeddha
 - Saṃbhogakāya is het 'belonings'lichaam, 'esoterische Boeddha's'
 - Dharmakāya is de waarheid zelf

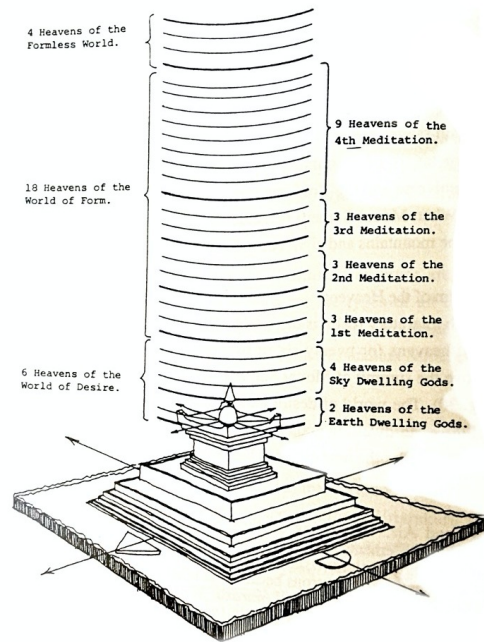
Stroom van Boeddha's

- In tijd en ruimte is er een continue stroom van Boeddha's. Dat betekent dat het universum 'gevuld' is met Boeddha's, en er dus steeds toegang is tot de wijsheid en kwaliteiten van de Boeddha.
- De historische Boeddha wordt dan gezien als een manifestatie van een onderliggende eeuwige Waarheid (Dharmakāya).
- Deze continue 'stroom van Boeddha's' is een expressie van de compassie van de Boeddha's, die zich richt op bevrijding van alle levende wezens.

Wie kan bevrijding vinden?

- De Boeddhistische Kosmologie kent verschillende 'werelden', en er zijn werelden waar de leringen van de Boeddha niet gehoord kunnen worden, en waar bewoners van deze werelden geen bevrijding kunnen vinden.
- Dit is een visie in het klassieke Boeddhisme.
- In de Lotussutra zie je niet alleen een verbreding van het beeld van de Boeddha, maar ook een verbreding van het idee wie allemaal bevrijding kan bereiken. Iedereen heeft het vermogen bevrijding te vinden.

Kosmologie

Boeddha predikt in verschillende werelden

- De Lotus-sutra laat de diepste waarheid zien en verenigt de eerdere visies, omdat die gericht waren op een specifiek publiek (skillful means).
- De Boeddha kan onderricht geven in verschillende werelden, ook in dierwerelden, de wereld van de hungry ghosts, etc.
- Beeld van de Bodhisattva: kan door verschillende werelden 'bewegen' zonder aangedaan te worden door verstoringen en ruis.
- Lotus-sutra heeft duidelijk devotionele ondertoon.

Zelf-kracht, 'ander-kracht'

- De bevrijdende kracht: komt die voort uit onszelf, of worden we bevrijd door de compassie van de Boeddha's?
- Er is een onderliggende potentie tot verlichting: tathāgatha-garbha, en de continue stroom van compassie van de Boeddha's
- Wanneer de mind verstilt, dan laat de *luminous mind* zich zien
- Voor onszelf is het de uitdaging om te bewegen in systemen, organisaties etc. waar mogelijk ruis is, zonder daar zelf door aangedaan te raken.
- Hoe kunnen we in contact blijven met onze onderliggende 'leegte' of openheid? En daar kracht uit putten?